

COMUNICAT DE PRESĂ

Ziua Mondială Fără Tutun

31 Mai 2024

În data de 31 mai – Ziua Mondială fără Tutun, instituțiile și organizațiile din domeniul sănătății din România se alătură inițiativei Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) pentru a promova și îmbunătăți nivelul de conștientizare în ceea ce privește pericolele asociate consumului de tutun, riscurile promovării produselor de tutun mai ales în rândul tinerilor și necesitatea de a acționa împreună pentru un viitor fără tutun.

În acest an, atenția este îndreptată către protejarea copiilor de influența industriei tutunului, pentru acest lucru fiind necesare eforturi comune ale comunităților, părinților și educatorilor de a contracara strategiile publicitare din mediul online care au drept țintă în primul rând tinerii.

Indiferent de măsurile legislative care urmăresc limitarea expunerii populației la riscurile asociate consumului de tutun pe care țările le iau, întotdeauna companiile de tutun identifică și utilizează noi mijloace și metode de comunicare și investesc multe resurse pentru a ajunge la oameni, urmărind atragerea tinerilor să experimenteze consumul, reducerea motivației fumătorilor de a renunța și încurajarea foștilor fumători de a reîncepe să fumeze.

De aceea, prin acțiunile desfășurate la nivel național cu ocazia Zilei Mondiale fără Tutun urmărim informarea tinerilor asupra riscurilor pentru sănătate asociate consumului de tutun și sprijinirea reglementărilor stricte, ca pași esențiali spre crearea unui viitor fără fum de tutun pentru generația viitoareⁱ.

Anul acesta sprijinim competiția organizată de Organizația Mondială a Sănătății în cadrul căreia, în perioada 1 mai – 30 iunie 2024, se așteaptă din partea tuturor persoanelor cu vârsta sub 35 de ani, scurte mesaje video care dezvăluie tactici utilizate de industria tutunului sau politici eficiente de protejare a tinerilor de influență. Informații despre această campanie pot fi accesate urmând link-ul: <https://ggtc.world/actions/global-media-competition>

În acest context, Institutul Național de Sănătate Publică în parteneriat cu Asociația Română pentru Promovarea Sănătății, Direcția de Sănătate Publică București și Institutul de Pneumoftiziologie Marius Nasta, vor desfășura un eveniment de informare și testare a populației având drept scop educarea publicului cu privire la impactul negativ al fumatului asupra sănătății.

ⁱ <https://www.who.int/campaigns/world-no-tobacco-day/2024>

În data de 31 mai 2024, o echipă formată din personal medical voluntar și personal de suport vor informa publicul și vor realiza examene clinice non-invazive (spirometrie, măsurarea tensiunii arteriale și a pulsului), în Piața 21 Decembrie 1989 din București (lângă fântâna de la Universitate), în intervalul orar 09.00 – 17.00.

Informații despre consecințele consumului de tutun asupra sănătății

Nicotina conținută în tutun creează dependență ridicată, iar consumul de tutun este un factor de risc major pentru bolile cardiovasculare și respiratorii, peste 20 de tipuri sau subtipuri diferite de cancer și multe alte afecțiuniⁱⁱ.

Tutunul este un produs toxic ce conține substanțe capabile să provoace toate tipurile de cancer.

Organizația Mondială a Sănătății consideră că toate formele de consum de tutun sunt nocive, inclusiv țigările electronice, produsele încălzite fără ardere și tutunul fără fum. În calitate de organizații care lucrează în domeniul sănătății plămânilor, recomandările European Respiratory Society (ERS) și ale European Lung Foundation (ELF) sunt următoarele: „Plămânii umani sunt creați pentru a respira aer curat, nu toxine și substanțe cancerigene, iar corpul uman nu este menit să depindă de medicamente care pot da dependență. ERS și ELF nu pot recomanda un produs dăunător pentru plămâni și sănătatea umanăⁱⁱⁱ.”

În anul 2020, aproximativ un sfert din populația lumii a consumat tutun: 36,7% dintre bărbați și 7,8% dintre femei. Se estimează că 1,3 miliarde de oameni din întreaga lume folosesc produse din tutun, 80% dintre ei locuiesc în țări cu venituri mici și medii.

La nivel global, peste 8 milioane de oameni mor din cauza consumului de tutun, în fiecare an. Expunerea pasivă la fumul de țigară a fost, de asemenea, implicată în efectele negative asupra sănătății, provocând 1,2 milioane de decese anual. Unul din doi copii respiră aer poluat de fumul de tutun și aproximativ 65 000 de copii mor anual din cauza bolilor legate de fumatul pasiv. Fumatul în timpul sarcinii poate duce la mai multe probleme de sănătate pentru bebeluși, pe tot parcursul vieții^{iv}.

Consumul de tutun este principalul factor de risc evitabil-în lume și cea mai importantă cauză de deces prematur în Uniunea Europeană (aproximativ 700.000 de decese anual), iar aproximativ 50% dintre fumători mor prematur (în medie cu 14 ani mai devreme).

Numărul fumătorilor în UE este încă ridicat – 26% din populația totală și 29% dintre tinerii europeni cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani fumează^v.

În România:

- Peste un sfert din populația de 15 ani și peste fumează, 18,7% din aceasta fiind fumători zilnici (fără a fi incluși fumătorii de țigări electronice sau alte produse electronice similare)- conform studiului "Starea de sănătate a populației" realizat de Institutului Național de Statistică, 2021; ^{vi}
- Prevalența mare a fumatului în rândul tinerilor este îngrijorătoare. Conform aceluiași studiu al Institutului Național de Statistică, proporția persoanelor fumătoare, în rândul adolescenților și tinerilor din grupa de vârstă 15-24 ani, care fumează zilnic, este de 10,16%, în timp ce 9,81% fumează ocazional. Aproximativ 1,7% din populația de 15 ani și peste a declarat că utilizează țigări electronice sau produse similare, ponderea cea mai mare în ceea ce privește utilizarea acestor produse fiind înregistrată la persoanele din grupa de vârstă 25-34 ani (3,3%). ^{vii}

- Fumul de tutun afectează atât persoanele care fumează, cât și pe cele din imediata apropiere a acestora (fumătorii pasivi). Din totalul copiilor sub 15 ani, expunerea zilnică la fumul de tutun a fost menționată în cazul a 11,7%, iar din totalul persoanelor de 15 ani și peste 20,0% sunt expuse zilnic fumului de tutun.^{viii}

Consecințele medicale ale consumului de tutun, inclusiv expunerea pasivă la fumul de țigară, fac din prevenirea fumatului și din controlul expunerii la marketingul industriei tutunului, părți esențiale ale oricărei strategii de sănătate publică^{ix}.

La nivel național, promotorii sănătății fac demersuri pentru schimbarea comportamentelor populației, prin adoptarea unui stil de viață sănătos, ca alternativă la fumat. Creșterea nivelului de informare, educare și conștientizare a tinerilor cu privire la riscurile consumului de tutun, sensibilizarea persoanelor care fumează să renunțe la fumat, precum și educarea populației în ansamblu, reprezintă modalități accesibile de prevenție a consumului de tutun.

Lupta împotriva acestei probleme de sănătate publică a fost consolidată prin implementarea și dezvoltarea programelor naționale atât prin voința politică cât și prin implicarea specialiștilor din domeniu.

ii https://www.who.int/health-topics/tobacco#tab=tab_1

iii https://europeanlung.org/wp-content/uploads/2021/01/harm-reduction_ro.pdf

iv https://www.who.int/health-topics/tobacco#tab=tab_1

v https://health.ec.europa.eu/tobacco/overview_en

vi "Starea de sănătate a populației" realizat de Institutului Național de Statistică, 2021

vii "Starea de sănătate a populației" realizat de Institutului Național de Statistică, 2021

viii "Starea de sănătate a populației" realizat de Institutului Național de Statistică, 2021

ix <https://nida.nih.gov/publications/research-reports/tobacco-nicotine-e-cigarettes/how-can-we-prevent-tobacco-use>